

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123201212
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123201212.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom C. XX, D., zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, matky: E. A., nar. X. XXXX XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. a otca: F. B., nar. X. XXXX XXXX, trvale bytom G. X, D., (toho času Resocializačné zariadenie na žiadosť otca neuvedené), o návrhu navrhovateľky: H. I., nar. X. XXXX XXXX, trvale bytom B. XXXX/X, D., t.č. bytom H. XX, J. K. L., zastúpenej splnomocnencom: Mgr. Ing. Juraj Trokan, advokát, so sídlom Vajanského 10, Trnava, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 21P/13/2023-168 zo dňa 19. septembra 2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 21P/13/2023-208 zo dňa 13. decembra 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie matky maloletého dieťaťa o d m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky H. I., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého A. v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia; výrokom II. rozhodol, že navrhovateľka je oprávnená maloletého A. zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach; výrokom III. uložil matke maloletého povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 120,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; výrokom IV. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 150,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; výrokom V. umožnil matke stretávať sa s maloletým A. každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 14,00 hod. do 16,00 hod. za prítomnosti navrhovateľky s tým, že maloleté dieťa si preberie a po ukončení stretnutia odovzdá pred bydliskom navrhovateľky; výrokom VI. umožnil matke telefonicky komunikovať s maloletým A. každý nepárny kalendárny týždeň v piatok v čase od 17,00 hod. do 17,30 hod.; výrokom VII. určil, že týmto mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 61P/27/2023-33 zo dňa 24. novembra 2022 a napokon výrokom VIII. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie právne § 44 ods. 1 a 3, § 45 ods. 1 až 8, § 63 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1 a § 81 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vecne dôvodil, že po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 21P/52/2022-50 zo dňa 15. decembra 2022, potvrdeným uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/23/2023-103 zo dňa 6. júna 2023 nariadil nad maloletým A. výchovné opatrenie a to pobyt v Centre pre deti a rodiny L. (ďalej len „CDR“), za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a matke a otcovi uložil povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny L.. Maloletý A. je od 27. júna 2023 umiestnený v CDR L. a rodičia nezačali spoluprácu s CDR L.. Otec sa aktuálne podrobuje protialkoholickému liečeniu v resocializačnom zariadení, ktoré bude

trvať 18 až 24 mesiacov, z ktorého dôvodu nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Matka maloletého dieťaťa zabezpečovala starostlivosť o maloletého nedostatočne, neustále ju prenechávala starostlivosť na svojich rodičov. Matka polovicu času prespáva u kamarátov, bola dlhodobo nezamestnaná, aktuálne síce pracuje, ale stále ju živia rodičia. Matka maloletého žije záhaľčivým spôsobom života. Navrhovateľka je príbuznou maloletého A., je jeho sesternicou, pozná ho od malička, maloletý pozná ju i jej domácnosť. Rodina navrhovateľky poskytuje maloletému A. stabilitu, pokoj, pozornosť, bezpečie, pozitívne ladenie, prejavujú mu podporu, zaujímajú sa o neho. Navrhovateľka má syna približne vo veku maloletého A., ktorý by ho vedel potiahnuť pri rozvíjaní školských zručností a rovesníckeho vzťahu. Je v záujme maloletého, aby sa o neho prednostne postarali príbuzní, je v záujme maloletého jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Obom rodičom súd prvej inštancie určil vyživovaciu povinnosť a to matke vo výške 120,- eur a otcovi vo výške 150,- eur. Matke umožnil stretávať sa s maloletým, keďže matka a navrhovateľka sa nevedia dohodnúť na stretávaní ani na telefonických hovoroch. O trovách konania rozhodol podľa § 52 z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Opravným uznesením č.k. 21P/13/2023-208 zo dňa 13. decembra 2023 súd prvej inštancie opravil záhlavie, výrok a odôvodnenie rozsudku tak, že kde je uvedené meno maloletého dieťaťa „A.“ má správne byť uvedené „A.“.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletého. Uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu, aby bol jej maloletý syn umiestnený v rodine navrhovateľky, sesternice, H. I. a jej mamy, pani J., ktorá je tetou A.. Ako hlavný dôvod uvádza, že pani J. je veľká klamárka a manipulátorka. Začala vymýšľať a kalkulovať tak, aby maloletého A. ona ako matka ani nevidela, že na nich zabudol a že si na nich ani nespomenie. Z jej konania cítiť škodoradosť, posmešnosť. Uviedla, že pri telefonických hovoroch s maloletým bol maloletý opatrný, nesmelly, bojzlivý. Má za to, že maloletý A. čaká, kedy mu už niekto povie, že ide domov. Uviedla, že chcela by sa kvôli maloletému polepšiť, nechce už piť a chce s ním bývať doma, čo sľúbila i svojim rodičom. Uviedla, že maloletého by chcela naspäť, veľmi jej chýba.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého a uviedol, že nesúhlasí s vyjadreniami matky na adresu jeho sestry a netere, keď bol maloletého u nich navštíviť, maloletý bol spokojný, vysmiaty, šťastný. Počas štvormesačného pobytu u nich sa maloletý o 100% zlepšil, v škole mu to ide. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba (§ 359 Civilného sporového poriadku a § 7 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), skúmal, či odvolanie bolo podané včas (§ 362 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie matky bolo podané oneskorene, a preto je potrebné ho odmietnuť (§ 386 písm. a) Civilného sporového poriadku).

6. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

7. Podľa § 121 ods. 2 a 5 Civilného sporového poriadku do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty (2). Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (5).

8. Podľa § 125 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe (1). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (2).

9. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že napadnuté uznesenie bolo matke doručené 6. októbra 2023. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania tejto účastníčke, t. j. neskoršej odvolateľke, začala plynúť nasledujúcim dňom 7. októbra 2023 a posledný deň lehoty pripadol na 23. októbra 2023. Pretože tento deň bol pondelok a bežný pracovný deň, deň 23. október 2023 bol nielen posledným faktickým, ale zároveň i posledným právnym dňom, kedy matka mohla podať včasné odvolanie. Práve táto podmienka však v prejednávanej veci nebola splnená, pretože matka doručila odvolanie prostredníctvom e-mailu až 24. októbra 2023 o 15,45 hod. Takéto odvolanie preto bolo oneskoreným a preto je irelevantné, že nebolo dodatočne v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu v lehote desiatich dní.

10. Odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax vyšších súdnych autorít pri špecifickej úprave doručovania prostredníctvom e-mailu, napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/2020 z 01. apríla 2020 konštatuje, že „určenie rozhodného momentu pre záver o zachovaní lehoty – pri forme elektronickej komunikácie, ktorú zvolil sťažovateľ, vychádza z § 121 ods. 5 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Z tohto hľadiska je pre právny záver o zachovaní lehoty rozhodujúce posúdenie toho, či osoba, ktorá odosiela podanie prostredníctvom e-mailovej služby, odovzdala podanie orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Ústavný súd v tomto kontexte dospel k záveru, že pri využívaní bežnej e-mailovej služby ide o priame a bezprostredné využitie technického prostriedku, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje prenos dátovej (elektronickej) správy od odosielateľa k príjemcovi. V tejto forme elektronickej komunikácie nemožno uvažovať o konkrétnej e-mailovej aplikácii (službe) ako o orgáne, ktorý má povinnosť doručiť podanie v zmysle § 121 ods. 5 Civilného sporového poriadku. Z tohto pohľadu je rozhodným moment, keď bola e-mailová správa doručená príslušnému súdu, a nie moment odoslania tejto e-mailovej správy.“ Pri elektronickej komunikácii vo forme bežného e-mailu je rozhodujúci okamih doručenia e-mailovej správy, a nie okamih jeho odoslania.“

11. Z vyššie citovaného uznesenia Ústavného súdu SR je zrejmé, že pri posudzovaní včasnosti doručenia podania sa pri e-mailovej komunikácii včasnosť neposudzuje podľa času, resp. dátumu odoslania podania, ale podľa času, resp. dátumu doručenia podania príslušnému súdu. Odvolanie matky maloletého bolo bez pochyb doručené súdu prvej inštancie až 24. októbra 2023 o 15,45 hod.

12. Podľa § 386 písm. a) Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

13. Odvolanie podala matka maloletého dieťaťa oneskorene, a preto odvolací súd musel oneskorene podané odvolanie odmietnuť a nemohol podrobiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odvolaciemu prieskumu.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nezistil žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).